Taal en Basisvaardigheden Midden-Delfland

Een stand van zaken maart 2024

Iedereen hoort mee te kunnen doen in de samenleving. Moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen en/of werken met de computer heeft grote gevolgen. Wanneer je informatie niet goed begrijpt, is de kans groot dat je minder zelfredzaam, minder sociaal actief en minder gezond bent.

De gemeenten Den Haag, Delft, Rijswijk, Westland en Midden-Delfland werken in Haaglanden al jaren nauw samen om taalvaardigheid te verbeteren. Zij doen dit middels een samenwerkingsverband binnen de arbeidsmarktregio Haaglanden. En met elkaar hebben zij de koers bepaald in de nota "Regionaal programma laaggeletterdheid 2021-2024". Door u ontvangen op 13 april 2021. De gemeenten werken niet alleen met elkaar samen, maar bijvoorbeeld ook met ROC Mondriaan, scholen, (taal)vrijwilligersorganisaties, welzijnsinstellingen, bibliotheken en werkgevers.

In Midden-Delfland wordt op verschillende manieren gewerkt aan het verbeteren van de taalvaardigheid: de jeugd via het onderwijs en (voorschoolse educatie in) de peuteropvang, vluchtelingen volgen inburgeringstrajecten en voor volwassenen is er onderwijs- en ondersteuningsaanbod. Om mee te kunnen doen en te blijven staat taalvaardig zijn niet op zich. Dit plan Taal en Basisvaardigheden Midden-Delfland richt zich op taalonderwijs en taalondersteuning voor volwassenen en altijd in samenhang met de andere basisvaardigheden: lezen, schrijven, rekenen, mobiele telefonie en digitale geletterdheid.

Zonder deze basisvaardigheden is meedoen op alle terreinen ontzettend moeilijk. Zo is taalvaardigheid van groot belang voor de gezondheid: pas bij voldoende taalvaardigheid, kan de bijsluiter van medicijnen gelezen en begrepen worden. En kunnen lezen en begrijpen hoe een dieet werkt.
Met digitale vaardigheden en rekenvaardigheden is er meer inzicht om goed om te kunnen gaan met geld: van mobiel bankieren tot slim boodschappen doen. Daarnaast is het van belang zelf op internet betrouwbare informatie op te kunnen zoeken.
Moeite met deze basisvaardigheden betekent vaak minder snel een baan kunnen vinden, minder gezond leven en minder grip op geldzaken. Het heeft dus grote invloed op het persoonlijke leven en de kwaliteit van leven.

Deze stand van zaken is geschreven gezamenlijk met het netwerk Taal en Basisvaardigheden Midden-Delfland dat bestaat uit vertegenwoordiging uit de organisaties Work8, Bibliotheek, Taalhuis, ROC, Taal+ school, Doe Weer Mee!, Stichting Lezen & Schrijven, Participe, gemeente en SWMD. Er wordt al veel gedaan door deze deelnemers maar we hebben besloten onze samenwerking beter te organiseren, daarvoor deze stand van zaken over de gezamenlijke inzet op het verbeteren van taal en basisvaardigheden. Want we zien dat door de Coronacrisis en de economische ontwikkelingen meer mensen het moeilijk krijgen en niet meer goed mee kunnen blijven doen. Daarbij willen we veel beter weten waar de belangrijkste opgaven liggen in Midden-Delfland op het vlak van basisvaardigheden. En hoe we activeringstrajecten voor inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt kunnen verbeteren en daardoor beter bediend worden.

Verschillende benaderingen
Voor het verbeteren van basisvaardigheden hanteren we binnen het netwerk drie benaderingen: formeel leren, non-formeel leren en informeel leren. Formeel leren is systematisch en structureel leren, met als doel het behalen van erkende diploma's, aangeboden door ROC Mondriaan. Non-formeel leren is georganiseerd en doelgericht leren, niet gericht op het behalen van een diploma maar gericht op praktische vaardigheden. Aangeboden door bibliotheek, SWMD en ROC. Formeel en

non-formeel aanbod wordt gefinancierd vanuit de regionale WEB gelden (Wet Educatie Beroepsonderwijs). Informeel leren is bijvoorbeeld leren tijdens vrijwilligerswerk, werk en leren omgaan met een smartphone. Aangeboden door SWMD en bibliotheek en gefinancierd vanuit gemeentelijke subsidie.

Kennismaken met de partners

Taal+ school

De Taal+ school maakt onderdeel uit van ROC Mondriaan en verzorgt een groot deel van het volwassenenonderwijs in Haaglanden. Het gaat om duizenden deelnemers per jaar die op allerlei niveaus onderwijs vragen en aangeboden krijgen. Zij kunnen kiezen uit een divers aanbod: Opleidingen Nederlands als tweede taal, Nederlands en rekenen, maatwerkcursussen voor diverse doelgroepen en inburgeringstrajecten om beter te kunnen deelnemen aan de samenleving en de arbeidsmarkt. Het onderwijs wordt afgestemd op de behoefte van opdrachtgever en deelnemer: keuze uit dag- of avondonderwijs, rekening houdend met opleidingsniveau, hybride onderwijs, praktijkgerichte opdrachten, taalstages, taalmaatjes. Het aanbod staat beschreven op www.rocmondriaan.nl en in een productencatalogus voor toeleiders en partners.
De Taal+ school werkt in de regio Haaglanden samen met partners, scholen, bedrijven en maatschappelijke instellingen om meer laaggeletterden te bereiken en de doorstroom naar meer participatie, opleiding of werk te bevorderen. In de gemeente Midden-Delfland werken we samen met de gemeente, de bibliotheek/het Taalhuis, Stichting Welzijn Midden-Delfland, taalschool Rijswijk.

Taalhuis

Het (Digi)Taalhuis Midden-Delfland is een fysiek informatiepunt voor vragen over taal en alles wat daarmee samenhangt. Het Taalhuis is een samenwerkingsverband van het netwerk Taal en basisvaardigheden die in opdracht van of samen met de gemeente werken aan een integrale aanpak van geletterdheid en overige basisvaardigheden. Het Taalhuis is dé plek waar iedereen terechtkan die aan de slag wil met basisvaardigheden via formeel, non formeel en informeel aanbod. De medewerkers van het Taalhuis weten welk cursusaanbod er is op het gebied van basisvaardigheden, kunnen daar informatie over verstrekken en zorgen voor toeleiding. Daarnaast werft en traint het taalhuis taalhuisvrijwilligers en taalmaatjes. De dagelijkse leiding is in handen van de bibliotheek als onderdeel van het netwerk taal en basisvaardigheden.

De Gemeente Midden-Delfland heeft het initiatief genomen informatiepunten in elke dorpskern in te richten. Het taalteam is hierbij vertegenwoordigd en zal in elk informatiepunt een Taalhuis inrichten.

Bibliotheek

De ambitie van de bibliotheek is een plek te zijn voor iedereen die dat wil en bijdragen te leveren een de maatschappelijke doelen:
- De bestrijding van laaggeletterdheid.
- Het ontwikkelen van de basisvaardigheden.
- De preventie van maatschappelijke uitval door onvoldoende basisvaardigheden.
- De bevordering van lezen en leesplezier om taalachterstand te voorkomen te bestrijden.
- De bestrijding van eenzaamheid.
- Het ontwikkelen van 21e-eeuwse vaardigheden.

Stichting Lezen & Schrijven

De gemeenten in Haaglanden hebben de afgelopen jaren gebruik gemaakt van het aanbod en de expertise van de Stichting Lezen en Schrijven. De Stichting Lezen en Schrijven opereert landelijk en adviseert en ondersteunt gemeenten in de verschillende arbeidsmarktregio's. L&S initieert onderzoeken en vertaalt onderzoeken naar bruikbaarheid voor de taalnetwerken en ondersteunt

gemeenten waar nodig met kennis, materialen en evenementen. De stichting is betrokken bij het Expertisepunt Basisvaardigheden. Het expertisepunt heeft een vraagbaak, organiseert kennisbijeenkomsten en deelt relevant nieuws en pakkende praktijkvoorbeelden. In Haaglanden ondersteunt de stichting de gemeenten en de netwerken bij de werkgeversaanpak, de vergroting van het NT1-bereik, de kennisdeling en samenwerking van taalhuizen, en evenementen om bewustwording te bevorderen. Bovendien positioneert de stichting zich in de regio als “kritische vriend” van de netwerken.

Doe Weer Mee!
De wervingscampagne “Doe Weer Mee!” verwijst taalvragers van de arbeidsmarktregio Haaglanden naar aanbod van de Taal+ school. Doe Weer Mee! richt zich in het bijzonder op laaggeletterden die Nederlands als moedertaal hebben. Deze doelgroep is vaak moeilijk te motiveren deel te nemen aan een lees-, schrijf- of rekencursus. DWM Doe Weer Mee! heeft een eigen team Taal op de werkvloer en motiveert bedrijven om hun medewerkers te (laten) scholen.

Participe Delft
Participe Delft biedt maatschappelijke begeleiding (inclusief begeleiding naar financiële zelfredzaamheid) aan statushouders die uit een asielzoekerscentrum en in de gemeente Midden-Delfland komen wonen, voor een periode van maximaal 12 maanden.

Work8
Work8 bemiddelt statushouders en ook laaggeletterde kandidaten uit Midden-Delfland met een afstand tot de arbeidsmarkt richting betaald werk. Work8 beschouwt werk en participatie in de samenleving als belangrijk ‘middel’ voor het ontwikkelen van taalvaardigheden. Voor sommige kandidaten is de arbeidsmarkt echter nog een brug te ver. Deze kandidaten hebben intensieve (beroepsgerichte) taaltraining nodig om (eenvoudige) instructies te kunnen begrijpen op de werkvloer. Work8 biedt o.a. beroepsgerichte taaltrainingen (in uiteenlopende sectoren) voor kandidaten, maar het ontbreken van een basisniveau Nederlands vormt momenteel vaak een belemmering voor het aanleren van beroepsgerichte taal en het bemiddelen naar een duurzame plek op de arbeidsmarkt.

Stichting Welzijn Midden-Delfland
Werkt aan zelfredzaamheid en samenredzaamheid van inwoners door middel van:

- Informatie en advies (inwoners de weg wijzen en/of op weg helpen)
- Activering en ondersteuning (inwoners versterken en/of in beweging brengen)
- Activiteiten voor ouderen die zich richten op ontmoeting, beweging en recreatie
- Informatieve bijeenkomsten

De gemeente Midden-Delfland
De gemeente voert de regie bij de aanpak laaggeletterdheid. Midden-Delfland wil een integrale aanpak gebaseerd op de samenhang tussen taal en de andere basisvaardigheden. Regionaal is veel inzet op laaggeletterdheid via de WEB gelden. Lokaal sluiten we daarop aan en zetten we in op de integrale aanpak voor het versterken van taal- en basisvaardigheden.

Hoe werken we als team
Wij zijn een lokaal netwerk van aanbieders met trainings- en ondersteuningsaanbod op vlak van taal en basisvaardigheden. Voor een betere dienstverlening spreken we af elkaar regelmatig uitgebreid te spreken en de uitkomsten van onze activiteiten te evalueren en bij te sturen. Dit doen we aan de hand van casuïstiek. Verder organiseren we gezamenlijk onze inzet voor het Taalhuis en de aansluiting bij het Ontwikkelplein.